

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10Csp/72/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202845
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5618202845.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci žalobcu R Collectors s. r. o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 50 094 297, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 47 232 471, proti žalovaným: 1) U. N., nar. XX. XX. XXXX a 2) X. N., nar. XX. XX. XXXX, obidvaja trvale bytom T., I. XXX, zastúpeným JUDr. Miloslavom Hrickom, advokátom so sídlom Liptovský Mikuláš, 1. mája 709, v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1035,08 eura s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

Žaloba sa zamietá.

Žalovanému 1) a žalovanej 2) sa priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenou Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 9. 10. 2018, v spojení s jej doplnením, doručeným súdu dňa 30. 12. 2018, sa žalobca domáhal voči žalovaným vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1035,08 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 9. 10. 2018 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že dňa 25. 9. 2012 uzatvoril so žalovanými ako dlžníkmi zmluvu o úvere číslo XXXXXXXXXXX, na základe ktorej im poskytol peňažné prostriedky vo výške 7000 eur dňa 25. 9. 2012. Keďže žalovaní neplnili úver riadne a včas, vyhlásil dňa 15. 9. 2014 úver za predčasne splatný. Žalovaní vykonali od poskytnutia úveru úhrady v celkovej výške 5692,92 eura. V konaní, vedenom Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 6Csp/97/2017, sa domáhal voči žalovaným zaplatenia nesplateného zostatku poskytnutého úveru s príslušenstvom. Súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený aj rozsudkom odvolacieho súdu. Doručením rozsudku odvolacieho súdu sa dozvedel, že na strane žalovaných došlo k bezdôvodnému obohateniu. Výška bezdôvodného obohatenia predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 7000 eur a úhradami, vykonanými žalovanými, vo výške 5964,92 eura.

2. Súd vydal vo veci dňa 10. 1. 2019 platobný rozkaz, proti ktorému podali žalovaní v zákonom určenej lehote odpor. V odpore vzniesli voči uplatnenému nároku námietku premlčania, z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť poskytnutím plnenia na základe neplatnej zmluvy, teda dňa 25. 9. 2012. K premlčaniu práva preto došlo najneskôr 25. 9. 2015. Poukázali na to, že v prejednávanej veci nie je možné uplatniť desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, nakoľko k bezdôvodnému obohateniu na ich strane nedošlo úmyselne. Z uvedených dôvodov navrhli podanú žalobu zamietnuť. Uznesením zo dňa 15. 2. 2019 súd, v súlade so zákonným ustanovením § 267 ods. 3 Civilného sporového poriadku, zrušil vydaný platobný rozkaz v celom rozsahu.

3. Žalobca nevyužil svoje procesné oprávnenie v zmysle zákonného ustanovenia § 167 ods. 3 Civilného sporového poriadku a ku podanému odporu proti platobnému rozkazu sa nevyjadril, hoci bol na to vyzvaný uznesením zo dňa 15. 2. 2019, ktoré mu bolo, spolu s podaným odporom, doručené dňa 1. 3. 2019.

4. V súlade so zákonným ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku súd rozhodol, že vykoná pojednávanie v neprítomnosti splnomocneného zástupcu žalobcu, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené. Splnomocnený zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a súhlasil s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti, poukazujúc na právny stav a hospodárnosť konania.

5. Advokát žalovaných na pojednávaní trval na skutočnostiach uvedených v odpore proti platobnému rozkazu. Poukázal tiež na skutočnosť, že deklaratórny rozsudok nemá vplyv na existenciu práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávneho vzťahu, preto ani rozsudok vydaný v predchádzajúcom konaní nemal vplyv na vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných. Z dôvodu premlčania žalovaného nároku navrhol podanú žalobu zamietnuť.

6. Z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, mal súd preukázaný nasledovný skutkový stav:

7. Žalovaná 1) ako dlžník a žalovaný 2) ako spoludlžník dňa 21. 9. 2012 požiadali P. V., a. s. ako veriteľa na tlačive označenom „zmluva o úvere pôžičkanábyvanie“ o poskytnutie úveru - pôžičky na bývanie vo výške 10000 eur, s dobou splácania úveru 6 rokov. P. V., a. s. podpísala uvedené tlačivo dňa 25. 9. 2012. V časti 4.1 zmluvy je uvedená výška poskytnutého úveru 7000 eur, počet mesačných splátok 72, výška mesačnej splátky spolu s poplatkom za správu úverového účtu 150,77 eura, úroková sadzba 12,9 % ročne. Dňa 2. 9. 2014 P. V., a. s. vyzvala žalovaných na úhradu dlžnej sumy vo výške 6566,05 eura, z dôvodu predčasného zosplatenia úveru ku dňu 2. 9. 2014. Uvedenú výzvu žalovaní prevzali dňa 5. 9. 2014. Podľa výpisu z úverového účtu žalovaných - aktuálny stav úveru ku dňu 7. 6. 2017, žalovaným boli dňa 25. 9. 2012 vyplatené P.Z. V., a.s. peňažné prostriedky vo výške 7000 eur.

8. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 6Csp/97/2017, mal súd preukázané, že žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 21. 7. 2017 domáhal voči žalovaným zaplata istiny vo výške 4990,96 eura, úrokov vo výške 642,12 eura, úrokov vo výške 12,90 % ročne zo sumy 4990,96 eura od 8. 6. 2017 do zaplata, úrokov z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 4990,96 eura od 8. 6. 2017 do zaplata, ako aj náhrady trov konania, právnym dôvodom splnenia záväzkov zo zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXX, uzavretej medzi žalovanými a P.Z. V., a. s., ktoré nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, uzatvorenej dňa 13. 6. 2017. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 14. 11. 2017, č. k. 6Csp/97/2017-66, konanie v časti o zaplata 140 eur zastavil, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovaným nárok na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými nedošlo k uzavretiu zmluvy, nakoľko žalovaní požiadali o úver v inej výške, ako bola schválená veriteľom. Text, ktorý právny predchodca žalobcu doplnil dňa 25. 9. 2012 do tlačiva, podpísaného žalovanými, bol novým návrhom, pričom žalobca nepreukázal, že žalovaní nový návrh prijali. Z uvedeného dôvodu nebola zmluva o úvere uzavretá platne, preto žalovaní prevzatím finančných prostriedkov vo výške 7000 eur získali bezdôvodné obohatenie v zmysle zákonného ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka, vydania ktorého sa však žalobca v spore nedomáhal. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 25. 7. 2018, č. k. 10Co/54/2018-104, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku, ktorým žalovaným nárok na náhradu trov konania nepriznal, potvrdil. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že je nesporné, že podľa žiadosti žalovaní požiadali pôvodného veriteľa o poskytnutie sumy 10000 eur, pôvodný veriteľ uzavretie zmluvy na takúto sumu neakceptoval. Z neplatnej zmluvy nie je možné sa domáhať nároku zo zmluvného plnenia, z neplatnej zmluvy je možné sa domáhať jedine vydania bezdôvodného obohatenia, ktorého sa žalobca v súdnej veci nedomáhal.

9. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

10. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

11. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

12. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

13. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

14. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

15. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd podanú žalobu žalobcu zamietol, nakoľko žalovaní vzniesli voči uplatnenému nároku námietku premlčania, ktorej dôvodnosť mal súd v spore preukázanú. Žalobca sa žalovaného nároku domáhal právnym dôvodom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane žalovaných poskytnutím plnenia vo výške 7000 eur dňa 25. 9. 2012 Poštovou bankovou, a. s. ako jeho právnym predchodcom na základe zmluvy o úvere, ktorá bola neplatná. Poskytnutie peňažných prostriedkov právnym predchodcom žalobcu žalovaným, dátum ich poskytnutia a ich výška neboli medzi stranami sporu sporné. Rovnako nebolo medzi stranami sporu sporné, že žalovaní uhradili právnemu predchodcovi žalobcu spolu 5692,92 eura. Žalovaní nerozporovali ani skutočnosť, že poskytnutím plnenia právnym predchodcom žalobcu na základe neplatnej zmluvy o úvere vzniklo na ich strane bezdôvodné obohatenie. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania však bola medzi stranami sporu sporná včasnosť uplatnenia žalovaného nároku. Zákonné ustanovenie § 107 Občianskeho zákonníka upravuje premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia ako kombináciu objektívnej a subjektívnej premlčacej doby. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (subjektívna premlčacia doba), najneskôr však za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (objektívna premlčacia doba). Podľa ustálenej judikatúry (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1MCdo/16/2011), objektívna a subjektívna premlčacia doba plynú samostatne, pokiaľ však skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vzneseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo/143/2008, subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemožno prekročiť. Bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu vzniká už samotným poskytnutím plnenia. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1MCdo/16/2011: „Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo. Súdna prax v tejto spojitosti už dávnejšie dovodila, že začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je nezávislý od akejkoľvek subjektívnej vedomosti oprávneného o bezdôvodnom obohatení a viaže sa len na jedinú rozhodujúcu okolnosť, ktorou je vznik bezdôvodného obohatenia. Z podaného výkladu je tak zjavné, že objektívna premlčacia doba môže uplynúť a z tohto dôvodu sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia môže premlčať bez toho, že by sa oprávnený o bezdôvodnom obohatení alebo obohatenom subjekte vôbec dozvedel, t. j. aj keby subjektívna premlčacia doba (s ktorou vlastne generálny prokurátor plynutie objektívnej premlčacej doby nesprávne spája) ani plynúť nezačala.“ Ku vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných došlo v okamihu poskytnutia plnenia právnym predchodcom žalobcu na základe neplatnej zmluvy o úvere, t. j. dňa 25. 9. 2012. Objektívna trojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia teda uplynula dňa 25. 9. 2015. Žaloba, podaná žalobcom na súde dňa 9. 10. 2018, bola preto podaná po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby. Keďže žalovaní vzniesli voči uplatnenému nároku žalobcu námietku premlčania, súd nemohol žalobcovi uplatnený nárok priznať. Vzhľadom na uplynutie objektívnej premlčacej doby bolo bez vplyvu na právne posúdenie veci žalobcom tvrdené neuplynutie subjektívnej premlčacej doby v čase podania žaloby. Už len okrajom súd poukazuje na to, že k uplynutiu trojročnej objektívnej premlčacej doby došlo ešte pred podaním žaloby v spore vedenom pod sp. zn.

6Csp/97/2017. Taktiež súd poukazuje na skutočnosť, že v predmetnom prípade nebolo možné aplikovať ustanovenie o desaťročnej objektívnej premlčacej dobe, nakoľko na strane žalovaných bezdôvodné obohatenie nevzniklo úmyselne. Žalovaní ako spotrebitelia vypísali právnym predchodcom žalobcu predložené tlačivo, ktoré ním bolo vopred pripravené vo forme predtlačeneho formulára.

16. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

17. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. Nakoľko v spore boli v celom rozsahu úspešní žalovaní, vznikol im voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Súd preto priznal žalovaným voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V súlade so zákonným ustanovením § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak:

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.